

ŠALČININKŲ R. BALTOSIOS VOKĖS „ŠILO“ ir ELIZOS OŽEŠKOVOS GIMNAZIJŲ GIMNAZIJOS III-IV KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Ugdymo(si) rezultatai – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.

Ugdymasis – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.

Mokymas – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.

Mokymasis – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmių konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.

Savivaldis mokymasis – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

Formuojamasis ugdomasis vertinimas – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmolti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

Įsivertinimas – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

Pagrindinis dėmesys skiriamas formuojamajam ir kriteriniam vertinimui.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis apibendrinti mokymosi pasiekimus ir pažangą, nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę ir tuo remiantis priimti pagrįstus sprendimus.

2. Vertinimo uždaviniai:

2.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų rezultatus, planuoti tolesnę pažangą;

2.2. padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

2.3. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

3. Vertinimo nuostatos:

3.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

3.2. vertinama tai, ką numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai;

3.3. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

3.4. vertinama individuali mokinio pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

4. Vertinimo principai:

4.1. atvirumas ir skaidrumas;

4.2. pozityvumas ir konstruktyvumas;

4.3. objektyvumas ir veiksmingumas;

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

5. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys **diagnostinis, formuojamasis, kriterinis, apibendrinamasis** vertinimai.

5.1 Dalykai, vertinami 10 balų vertinimo sistema:

- 5.1.1. kalbos: lietuvių kalba ir literatūra, lenkų kalba ir literatūra, užsienio kalbos (anglų, rusų, vokiečių);
- 5.1.2. socialiniai mokslai: istorija, geografija;
- 5.1.3. tikslieji mokslai: matematika, informacinės technologijos;
- 5.1.4. gamtos mokslai: biologija, fizika, chemija;
- 5.1.5. menai: dailė, muzika;
- 5.1.6. technologijos;
- 5.1.7. kūno kultūra
- 5.1.7.1. du kartus per metus (pavasarį ir rudenį) mokinys privalo laikyti kontrolinius normatyvus;
- 5.1.7.2. mokinys, nelaukęs kontrolinių normatyvų be pateisinamos priežasties, yra neatestuojamas;
- 5.1.7.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
- 5.1.8 Mokinių pasiekimai, įgyti mokantis dalykų modulių, vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Jie įskaitomi į atitinkamo dalyko programos pasiekimų įvertinimą.
- 5.1.9. Dorinio ugdymo, psichologijos dalykų mokymosi pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

5.2. Mokinių vertinimo sistemingumas. Mokiniai įvertinami tokiu dažnumu per pusmetį:

- 5.2.1. jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais/įskaitomis per pusmetį;
- 5.2.2. jei dalykui mokyti skirtos 2 pamokos per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 8 pažymių/įskaitų per pusmetį ;
- 5.2.3. jei dalykui mokyti skirta 3–4 pamokos per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 10 pažymių per pusmetį ;
- 5.2.4. jei dalykui mokyti skirta 5-6 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 16 pažymių per pusmetį.

6. Kontrolinis (rašomasis, atsiskaitomasis) darbas:

- 6.1. darbas raštu, ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės, skirtas patikrinti, kaip įvykdyta programos dalis (tema, kelios temos, skyrius, logiškai užbaigta dalis ir pan.);
- 6.2. vieną dieną klasei gali būti 1 kontrolinis darbas;
- 6.3. apie būsimą kontrolinį darbą mokytojas klasę informuoja prieš savaitę;
- 6.4. kiekvieną mėnesį pagal dalykų teminius planus sudaromas bendras kontrolinių darbų grafikas, nurodant konkrečią dieną;
- 6.5. sutapus kelių dalykų kontrolinių darbų laikui, pirmenybė rašyti kontrolinį teikiama mokomajam dalykui, kurio savaitinių pamokų yra mažiau;
- 6.6. mokytojas, dėl svarbių priežasčių (liga, kvalifikacijos kėlimas ir pan.) negalėjęs parašyti kontrolinio darbo, numato naują datą, koreguodamas kontrolinių darbų grafiką;
- 6.7. mokinys, nedalyvavęs kontroliniame darbe dėl pateisinamos priežasties, privalo atsiskaityti per 2 savaites;
- 6.8. mokinys, nedalyvavęs kontroliniame darbe be pateisinamos priežasties, atsiskaito pirmą savaitę, datą suderinęs su dalyko mokytoju;
- 6.8.1. jeigu mokinys neatvyksta į pamokas prieš pusmečio vedimą be pateisinamos priežasties ir neatsiskaito paskutinio kontrolinio darbo, vietoje „n“ yra įrašomas pažymys „2“, o komentaruose parašoma, kad mokinys pamokoje nedalyvavo.
- 6.9. mokiniai supažindinami su ištaisytais darbais; reikalui esant, mokytojas gali skirti pamoką kontrolinio darbo analizei;
- 6.10. kontrolinis darbas neperrašomas, jo rezultatai fiksuojami dienyne; gavus neigiamą įvertinimą mokiniui rekomenduojama lankyti konsultacijas pasiekimų skirtumams likviduoti;
- 6.11. kontrolinių darbų testuose turi būti įvairaus lygio užduočių;
- 6.12. mokinio kontroliniai darbai kaupiami kontrolinių darbų aplanke (arba kontrolinių darbų sąsiuvinuose), dalykų mokytojai juos saugo ne trumpiau nei vienerius metus;
- 6.13. mokinių tėvai pageidaujama laiku gali susipažinti su savo vaiko kontroliniais darbais;
- 6.14. rašydami pažymius mokytojai turi laikytis vieningų principų. Vertinimas turi būti orientuotas į šiuos nurodymus:

- 6.14.1. „10“ - (puikiai), kai užduotis (raštu ar žodžiu) atlikta be klaidų;
- 6.14.2. „9“ - (labai gerai), kai užduotis (raštu ar žodžiu) atlikta labai gerai, tačiau yra neesminių netikslumų ar suklydimų;
- 6.14.3. „8“ - (gerai), kai užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas suklydimų ar klaidų;
- 6.14.4. „7“ - (pakankamai gerai), kai atliktoje užduotyje yra keletas netikslumų ar klaidų;
- 6.14.5. „6“ - (patenkinamai), kai padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties rezultatą;
- 6.14.6. „5“ - (pakankamai patenkinamai), kai mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties ir 50 procentų užduoties atliko gerai;
- 6.14.7. „4“ - (silpnai), kai mokinys pusėje atliktos užduoties padarė neesminių klaidų, kurios netrukdo

įžvelgti mokinio bandymų ją atlikti;
6.14.8.,,3” - (blogai), kai negalima užduoties atlikime surasti bent vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties;

6.14.9.,,2” - (labai blogai), kai negalima suprasti, ką mokinys bandė atlikti;

6.14.10.,,1” - (nieko neatliko), nes mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinamos priežasties;

7. **Apklausa raštu:**

7.1.darbas raštu trunka mažiau nei 15 min.;

7.2.darbai gražinami, mokiniai su rezultatais supažindinami kitą pamoką;

7.3.apklauskos pažymys įrašomas į dienyną.

7.4.iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami.

8. **Apklausa žodžiu:**

8.1.tai įvertinamas monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinioms ir gebėjimams gimtąja, valstybine ar užsienio kalba taisyklingai reikšti mintis per užsienio kalbų, socialinių ir gamtamokslinių dalykų, kalbų pamokas, ar vertinamas meninis atmintinai išmokto teksto skaitymas;

8.2.iš anksto apie apklausą pranešti mokiniams nebūtina;

8.3.jei mokinys praleidžia pamoką be priežasties,mokytojas turi teisę kitą pamoką jį kviešti atsakinėti ir vertinti.

9. **Savarankiškas darbas:**

9.1.darbas raštu, jo trukmė ne daugiau kaip 30 min.;

9.2.savarankiško darbo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar ar naujų išdėstytų temų;

9.3.darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita informacine medžiaga;

9.4.patikrinti ir įvertinti darbai turi būti gražinami kitos pamokos metu;

9.5.savarankiškas darbas vertinamas pažymiu;

9.6.apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina.

10. **Laboratoriniai ir praktikos darbai:**

10.1.tikrinamieji darbai, trunkantys ne mažiau nei 35 min., jų metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;

10.2.apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

10.3.laboratoriniai (praktikos) darbai chemijos, fizikos ir biologijos pamokose vertinami pažymiu;

10.4.mokinys, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, atsiskaityti neprivalo.

11. **Praktiniai – kūrybiniai darbai:**

11.1.praktiniai – kūrybiniai darbai skiriami ugdyti moksleivių gebėjimams, teorinių žinių pritaikymui praktikoje. Praktinės – kūrybinės užduoties atlikimo laikas priklauso nuo darbo sudėtingumo;

11.2.praktiniai – kūrybiniai darbai tikrinami ir vertinami pagal bendrus reikalavimus.

12. **Projektiniai darbai:**

12.1.rengiami iš vienos ar kelių temų;

12.2.apie projektinį darbą mokiniai informuojami iš anksto;

12.3.trumpalaikį projektą gali atlikti ir vienas mokinys arba grupelė;

12.4.projektiniai darbai vertinami pažymiu.

13. **Interpretacija, rašinys, kūrybinis darbas (pasakojimas, laiškas, ...):**

13.1.Rašomieji darbai, rašomi 1-2 pamokas, apie juos pranešama prieš savaitę;

13.2. Darbai gražinami ir įvertinimai paskelbiami per 2 savaites nuo rašymo dienos;

14.Pažymiais gali būti vertinamas ir dalyvavimas neformaliajame ugdyme:puikų pasirodymą mokyklos ar rajono renginyje (spektaklyje, koncertuose, viktorinoje), savanorystės veikloje ir pan.

V. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

15. **Pusmečių ir metinių įvertinimų** skaičiavimo tvarka:

15.1. **metinis įvertinimas** išvedamas iš I ir II pusmečių įvertinimų:

15.1.1.neatestuotam pirmą pusmetį – savarankiškai atsiskaičius už to pusmečio kursą;

15.1.2.mokiniui, turinčiam nepatenkinamą dalyko antrojo pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas (išrašas iš „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programos tvarkos aprašo”);

15.1.3.kitais atvejais metinis įvertinimas pagal lentelę:

I pusmetis	II pusmetis	Metinis	Komentaras
7	5	6	
5	7	6	
6	7	7	Mokinys padarė pažangą.

I pusmetis	II pusmetis	Metinis	Komentaras
7	6	6/7	IIIg klasėje metinis pažymys vedamas atsižvelgiant į apibendrinamojo darbo vertinimą, jeigu mokinys to dalyko darbo nerašė, atsižvelgiama į visų pažymių vidurkį IVg klasėje metinis pažymys rašomas mokinio naudai
Įskaityta	Įskaityta	Įskaityta	
Neįskaityta	Įskaityta	Įskaityta	Mokinys padarė pažangą.
Įskaityta	Neįskaityta	Neįskaityta	Skiriamas papildomas darbas.

15.2. **pusmečio įvertinimas** vedamas apskaičiavus dalyko pažymių aritmetinį vidurkį: jei dalyko pažymių vidurkis 8,6 - vedamas pažymys 9, o jei dalyko pažymių vidurkis 8,5 – pusmečio pažymys vedamas atsižvelgiant į kontrolinių darbų rezultatus;

15.3. turintiems neigiamą metinį įvertinimą ar neatestuotiems mokiniams, mokytojų tarybos nutarimu skiriami papildomi darbai mokymosi spragoms likviduoti;

15.4. apie mokinio, turinčio neigiamą metinį įvertinimą po papildomų darbų, į aukštesnę klasę sprendžia mokytojų taryba;

15.5. mokinys, praleidęs ½ dalyko pamokų, yra neatestuojamas. Jei mokinys šias pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku.

16. III g klasės mokiniams gegužės mėnesį taikomas apibendrinamasis vertinimas:

16.1. Vertinimo tikslas - įvertinti mokinio žinias ir kompetencijas, įgytas baigus pirmąją vidurinio ugdymo programos dalį ir padėti mokiniui ir mokytojui planuoti ugdymą(si) IVg kl., remiantis vertinimo informacija.

16.2. Apibendrinamasis vertinimas privalomas iš gimtųjų kalbų (lietuvių kalbos ir literatūros, lenkų kalbos ir literatūros), matematikos ir anglų kalbos ir iš kitų dalykų, kuriuos mokinys mokosi išplėstiniu kursu.

16.3. Apibendrinamojo vertinimo formas ir metodus mokytojas renkasi, vadovaudamasis dalyko brandos egzamino struktūra, turinį sudaro pagal visą IIIg klasės kurso medžiagą.

16.4. Apibendrinamo vertinimo rezultatas įforminamas pažymiu.

16.5. Jei mokinys gauna neigiamą įvertinimą, jam rekomenduojama IVg klasėje rinktis dalyką mokytis bendroju kursu.

17. IVg klasės mokinių žinių patikrinimas:

17.1. Bandomieji egzaminai vyksta IVg kl. sausio – vasario mėn.;

17.2. Mokiniams gimtųjų kalbų (lietuvių kalbos ir literatūros, lenkų kalbos ir literatūros) ir dalykų, kuriuos mokinys mokosi išplėstiniu kursu, bandomasis egzaminas yra privalomas.

17.3. Darbai ištaisomi ne ilgiau kaip per dvi savaites ir rezultatai aptariami su mokiniais ir metodinėje grupėje;

17.4. Bandomojo egzamino pažymys įrašomas į dienyną.